

XVIII-го віку) сю руку було перенесено до Воздвиженського Храму в м. Луцьку на Волині, а пізніше до Софіївського собору в Києві.

Року 1847 мощі Св. Варвари було положено в богату срібну труну (раку), в якій спочивають вони в Києві й тепер.

До мощей сих сходяться вірні зі всього світу, шануючи пам'ять Святої Великомучениці.

В Західній Європі Святу Варвару вважають за помічницю й утіху вмираючих. Визнають, що т.м., хто конаючи, молившись до неї, дасть вона силу діждатися сповіді та Святого причастія й не попустить вийти в останню путь непідготовленим. На знак сього й малюють її на образах з келехом.

У Франції-ж та Іспанії мають Святу Варвару за покровительку (патронку) гарматчики та робітники на залізничних заводах і по шкляних гутах. Дуже часто образ її можна побачити на церковних дзвонах, бо тими дзвонами окликають людей на гвалт, коли трафиться пожежа, а Святу Варвару вважають захистницею від вогню та громовиці.

У нас, на Україні, вважаємо Святу Варвару за покровительку та захистницю молодих дівчат, а також — утіхою й помічницею конаючих.

Наш український народ-мученик цілою душею полюбив і віддався „Невісті Христовій, Варварі Прекрасній” та шанує її, як свою українську, національну Святу. На честь її зложив український нарід чудові співі-канти, згадує її в своїх прислів'ях та приказках, а образ її можна знайти майже в кожній селянській хаті..

Вірна Церква Українська святкує пам'ять Святої Варвари, Великомучениці 4-го грудня по старому стилю, тобто 17-го грудня після нового календаря.

Мені важко, я прохаю Бога допомогти мені. Але-ж моя річ служити Богові, а не Його служити мені. Треба тільки згадати се, і тягар полекшає.

Толстой.

Рану, заподіяну огнепальною зброєю, ще можна виготити, але рана, заподіяна язиком, ніколи не загоїться.

Перська приповідка.

ВЕЛИКИЙ ЦЕРКОВНИЙ ПРОЦЕС.

22 грудня скінчився в Йорктоні процес, котрий має далекосяглі значіння для української православної церкви в Канаді. Предметом процесу була православна церква Пресв. Богородиці в Фовм Лейк, Саск. Позовниками були сторонники батюшки-кацапа Івахнюка. Пізвані були українські тростісї цієї церкви і два українські православні священники Кирстюки.

Позиваючі спровадили собі свого єпископа А. Филиповського зі Злучених Держав, котрий старався довести, що він є правильним єпископом на Канаду з боку російської місії і тому тільки він і його священники мають право обслуговувати православні церкви в Канаді. Позиваючі стали на становищі, що українська православна церква є сектанська і тому її священники не мають права обслуговувати ніякої православної церкви в Канаді.

Процес тривав 11 днів, і провадив його головний суддя Бравн. Переслухано масу свідків. Українська сторона доказала при помочи документів легальність української православної церкви і її зв'яз з іншими православними церквами.

Суддя видав вирок в користь українських тростісїв і української православної церкви. Позиваюча сторона, підмовлена до процесу капанським батюшкою Івахнюком,

на основі вироку стратила право до церкви а також має платити всі кошти процесу, які по обидвох сторонах будуть виносити кілька тисяч доларів. Суддя висловився дуже прихильно про українську православну церкву і обох її священників. Головними свідками в процесі були Филиповський і Свистун. Інтереси української православної церкви підчас процесу боронили адвокати Мих. Стечишин і Стюарт з Йорктона. Процес за церкву у Фовм Лейк доказав для цілої Канади легальне становище української греко-православної церкви.

ПРОТЕСТАНТСЬКІ ПРИЧЕРИ НЕ СВЯТІ.

В Новата, Оклагома, признала лава присяглих винним методиского причера Джо-зефа Утса. Утс був оскаржений за зведення 14-літньої дівчини. Закон приписує за се кару п'ять дів'язниці.

ПРАВОСЛАВНИЙ ЕПИСКОП ДЛЯ МАДЯРІВ.

2 листопада відбулося у Відні в церкві св. Сави рукоположення бувшого мадярського римо-католицького священника д-ра Яноша Терек на православного єпископа. Др. Терек був давніше професором канонічного права в колегії св. Атаназія в Римі, в теперішню пору був професором політичних наук і біблійної літератури в колегії св. Стефана в Нью-Йорку. На єпископа руко-

положено його в ролі місіонера для всіх Мадярів в Америці з катедрою в Питсбургу.

Др. Терек приїхав до Америки в 1920 р. і тоді перейшов на православ'є. Від того часу, заснував між Мадярами в Америці кілька православних парафій. Обряд рукоположення над д-ром Терек виконали моравський єпископ Горазд і представник сербського православно-го патріархату, єпископ Досифей. Новий єпископ буде підчинятися сербському патріарху, поки мадярська православна церква не зорганізується в самостійне тіло. Єпископ Терек є першим православним єпископом між Мадярами; Мадяри є з правила

римо-католики. Повстання мадярської православної церкви свідчить, що рух за з'єднання з Римом поширюється у різних католицьких краях.

МОЛЕБЕН З ПРИВОДУ ПРИЄДНАННЯ.

З Києва пишуть:

„Одержано відомости про приєднання до Української Автокефальної Православної Церкви Канадійської Церкви. Вістка ся викликала в нас велику радість. З приводу сього скрізь по парафіях відслужено урочистий адянний Молебен. Особливо урочистий Молебен був відслужений у Св. Софії на чолі з Найпочеснішим Отцем Митрополитом Василем”.

(„Дніпро”).

Звіт з 4-го Собору Укр. Прав. Церкви в Канаді. ЯКИЙ ВІДБУВСЯ В ЙОРКТОНІ 16 І 17 ЛИПНЯ, 1924

ПРОМОВА АРХІЄПІСКОПА ІОАННА ТЕОДОРОВИЧА.

(Дальше).

Між іншим домагалися тоді Українці у московського патріарха, щоб завести українську мову в богослуженнях на Україні, та не вийшло нічого. Сподівалися дістати від патріарха грамоту і мав її доручити той сам Платон, що є тепер в Америці. Торгувалися ми з Москалями з тиждень. Вкінці ми питаємо за грамотою, але Платон грамоти не дав.

Серед всего того рішено скликати Всеукраїнський Церковний Собор. Українцям помагав єп. Олексій, та московський патріарх заборонив йому правити Службу, щоб він не міг брати участі.

Собор з московською перевагою почав найперше викладати Українців. Лишив лєтво 4-ох, та і ті виступили. Але прийшли большевики і собор припинився.

Серед таких відносин провадилася робота української церкви! Була Центр. Рада, Німці, Гетьман, революція проти гетьмана, що стояв з Москалями. Київ переходив з рук до рук по кілька тижнів. Україна була тепеном чотирьох армій — Українці, Поляки, Дєкїїнці і большевики. Се був т. з. чотирьохтунник смерті.

Коли перемогли большевики, тоді Українцям вдалося дістати Никольський Собор в Києві і тут відправлено першу Службу Богу в українській мові. Торжество було незвичайно величаве. Захоплення було так велике, що 10.000 парохіян записалося за один день.

Дальше Українці почали старатися о Алекс. Собор, а ще дальше почалась боротьба о храм св. Софії. Москалі скликали зїзд і думали не допустити св. Софії до рук Українців, та се їм не вдалося, бо й Українці добре приготувалися.

Наше духовенство почало правити, та російський єпископ Назар заборонив. Тоді дійшло до російських єпископів 200 листів жалати, щоб зняв заборону. Російські єпископи пробували втіти, та наш митрополит Радисль сказав, що коли не буде дозволу, то він буде правити і без нього.

Українці заснували дальше Всеукраїнську Церковну Раду. В нас було вже українська мова. Єпископ Парафії був з нами, та його настрашили і він покинув.

На київській аїлі 1920 рішено не звертати ніякого уваги на московські церквички. Укр. українська православна церква вільна від залежності чужих.

Стала ще раз справа Собору та російський митрополит його не признав. Ми ще раз спробували довести до згоди, та було годі. Ми хотіли

українських єпископів, а нам давали Москалів. І ми спробували всіх гідних способів для порозуміння, забралися вкінці до роботи на власну руку.

Про розміри нашої праці можна мати поняття, коли скажу, що я лишив 325 парохій. Таке всюди. Нарід зміг підтримати свою справу. За два роки церковної роботи дві п'ятих церков на Україні перейшло до наших рук. Відправа відбувається всюди в українській мові. Всі інтелігенти помагають щиро українській справі. Се власне і є прикметою української церкви, що вона визнається інтелігентністю.

А тепер приходимо до справи українізації церкви.

Коли Син Божий навчав, то навчав так, щоб се було людям зрозуміло. І перший дарунок св. Духа — се дар мов. Тимчасом-же Москалі в відношенню до нас не хотіли сего признати і казали, що наша мова до богослуження непридатна, базарна. В перших часах християнства всі мови були добрі, нині-люде почали виділяти одні мови з других.

Син Божий лишив нам Євангеліє і се мусить завжди лишитись найважнішою справою. Однакож Євангеліє має бути святість не лише на столі, але і в серцю. І мови дані людям на те, щоб розкривати людям Євангеліє правди.

Колиж ми впровадили в богослуження мову рідну, Москалі підняли крик, що ми викидаємо святу стару славянську мову, впроваджену св. Кирилом і Методієм. Тількиж треба пам'ятати, що та мова, на яку Св. Кирил і Методій переложили богослужбні книги з мови грецької, се була тодішня народна, звичайна мова. Так же робили й апостоли, що проповідували мовою того народу, між який прийшли.

Однакож і мову старославянську уважали колись також до богослуження непридатною. Проти неї виступили були Німці, що мали римський обряд і святі Братя мусіли її боронити, як мову людям зрозумілу. Те самеж робимо і ми, засновуючи Братство св. Кирила і Методія. Ми боремося за зрозумілу людям мову в богослуженню.

Візьмімо тепер автокефалію.

Автокефалія, се справа самоврядування, се такий лад, де сам народ править близькими йому, його власними справами, без вмішування чужих.

Колись ми залежали від патріарха Царгородського, та його відношення до нас було більше поверховне. Він потверджував митрополита і головню на тім залежність нашої церкви від нього кінчилася. Ціле орудування церковними нашими справами було тоді в руках митрополита — нашої